

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣΑΤΥΡΙΚΗ

ΠΑΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΗΡΕΤΑ ΜΟΝΟΝ 'Εν 'Αθήναις φρ. 15 — 'Εν δε ταῖς ἑπαρ. φρ. 16 — 'Εν τῷ ἔξωτ. φρ. 22.

Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ.

ΔΙΚΗ ΜΑΚΡΑΚΗ

Συνεδρίασις Τρίτης.
Α'.

Ἐάν ἦμην μέλος συλλόγου ὀπιοφάγων καὶ ἐλάβανον, ἀντὶ ὀρεκτικοῦ, χάσις ἐπὶ ναργιλέ ἢ ἐντὸς γλυκύσματος, ἀρχομένης δὲ τῆς ἐπιδράσεώς του ἤρχιζον νὰ παρευρίσκωμαι εἰς κόσμον παράδοξον τερατομόρφων δραμάτων καὶ ἐβλεπον, ὡς διηγείται εἰς χασισοφάγος, ξανθὰς μελωδίας ν' ἀνακηδῶσιν ὡς σπινθῆρες ἐκ τοῦ κλειδοκυμβάλου, δὲν θὰ ἐξεπλησάμην τόσον, ὅσον πρὸ τῆς ἀποκαλύψεως ἀλλοκότου κοινωνικοῦ φαινομένου, ὅπερ παρέστησεν ἡ ἐξέτασις τῶν μαρτύρων τῆς ὑπερασπίσεως κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς Τρίτης.

Ὑπάρχει λοιπὸν καὶ ἐξακολουθεῖ δημιουργουμένη ἐν τῇ ἡμετέρᾳ κοινωνίᾳ τάξις ἀνθρώπων διαφορετικῶν ὅλως διόλου ἀπὸ τὰς δύο μεγάλαις τάξεσι εἰς ἃς τὸ ἐλληνικόν, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ θρησκευτικὰ, διαιρεῖται. Ἡ μία εἶναι ἡ τῶν ἀνεπτυγμένων, ἥτις κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον εἶναι ἀ-θηρσκος, ἄθεος. Οὐτε εἰς ναὸν προσεύχεται, οὐτε κατ' οἶκον, οὐτ' ἐνθυμεῖται ὅτι ὑπάρχει Θεός, οὐτε γνωρίζει τοιοῦτον, οὐτε νηστεύει οὐτ' ἐορτάζει, οὐτε προλήψεις ἔχει, οὐτε δαιμόνι' ἀναγνωρίζει. Ἡ φύσις δι' αὐτὴν εἶναι φύσις, ἔχουσα τοὺς νόμους καὶ τὴν λογικὴν της· οὐδεμία προσωπικοῦ Θεοῦ παρέμβασις εἰς τὸ μέγα δράμα τοῦ ὁποίου τὰς σκηνογραφίας βλέπομεν καθ' ἑκάστην· ἀπιστεῖ καὶ εἰς τὸ θεῖον, ἀπιστεῖ καὶ εἰς τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς· πιστεύει μόνον εἰς τὴν ὕλην, διότι αὐτὴν βλέπει, αὐτὴν νοεῖ, αὐτὴν αἰσθάνεται· τὴν ὕλην μεθ' ὅλων τῶν δυνάμεων αὐτῆς καὶ τῶν πνευματικῶν ἠθικῶν καὶ φυσικῶν φαινομένων, τὰ ὁποῖα πηγάζουσιν ἐξ αὐτῆς. Μετὰ τῆς Ἐκκλησίας εἶναι εἰς σχέσεις ὅλως διόλου τυχαίας· δέχεται τὴν εὐλογίαν τοῦ ἱερέως ἐν ὥρᾳ γάμου, διότι τὸ Σύνταγμα δὲν ἀνέγραψεν ἐπὶ τοῦ χάρτου τὸν πολιτικὸν γάμον· τὴν δέχεται καὶ εἰς τὸ βῆπτισμα, διότι ὁ ἀνθρώπος πρέπει νὰ λάβῃ ἐν ὀνόμα' δὲν τὴν ἀποκρούει κατὰ τὴν κηδείαν, διότι προστίθῃ καὶ αὐ-

τὴ κατὰ εἰς τὴν μεγαλοπρέπειαν καὶ τὴν ἐπίδειξιν. Ἐάν δὲν ἀνακηρύττῃ ἡ τάξις αὐτὴ φανερά τὴν ἀθεΐαν της, ἰὰν ἐν τῷ βίῳ καὶ ἐν τῇ πράξει περιέρχεται εἰς καθαρὰν πρὸς τὰς ἀρχάς της ἀντίφασιν, τοῦτο πηγάζει ἐκ φυσικῆς δειλίας, ἥτις ὑπάρχει ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἀνθρώπου, κτηνώδους πάντοτε ὑπάρχωντος δούλου τῆς συνηθείας, τῆς ἐξέως, τῆς παραδόσεως. Μόλις πρὸς ἀλλήλους οἱ τολμηρότεροι ἀνακοινοῦσι τὴν ἀθεΐαν των, μεταξὺ δὲ τῶν ἀπλουστέρων ὑποκρίνονται διότι φοβοῦνται, ἢ ὑποκρίνονται διότι δὲν θέλουν νὰ σκανδαλίσουν.

Τὴν δευτέραν τάξιν ἀπαρίτθουσιν οἱ μὴ ἀνεπτυγμένοι, τοῦτέστιν ὁ λαὸς, ὅστις καὶ εἰς θεὸν πιστεύει καὶ θρησκείαν ἔχει. Εἶναι χριστιανὸς ἀπὸ κορυφῆς μέχρις ὀνύχων, ἀλλὰ ἂν κατέβαιναν ὁ Χριστὸς μετὰ τὸ εὐαγγέλιον εἰς χεῖρας, οὔτε αὐτὸς θ' ἀνεγνώριζε τὸν ὁπαδόν του, οὔτε ὁ ὁπαδὸς τὸν ἀρχηγόν του. Πρῶτον ὁ περιπαθέστατος διὰ τὰς γυναῖκας Ἰησοῦς ἦτο ἀδύνατον νὰ μὴ τὰ χαλάσῃ μετὰ αὐτάς, ἀφοῦ θὰ ἐβλεπεν ὅτι ἡ θνητὴ Παναγία λατρεύεται θερμότερον Αὐτοῦ, τοῦ Θεοῦ. Δεύτερον θὰ τὸν κατελάμβανε ζάλη πρὸ τοῦ σμήνου ὡς ἀκρίδων τόσων ἀγίων, οἵτινες ἐπεσκίασαν διὰ παντός τὴν δόξαν του. Τὸν πατέρα αὐτοῦ θὰ τὸν ἐβλεπε παρηγκωνισμένον πρὸ τοῦ ἁγίου Διονυσίου ἢ τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος· περὶ τοῦ τρίτου Θεοῦ, τοῦ Πνεύματος οὔτε λόγος. Καὶ αὐτὰ μὲν θὰ ἦσαν πολὺ μικρὰ διὰ τὸν Χριστὸν, ὅστις ἡδύνατο ἐπὶ τέλους νὰ τὰ παραβλέψῃ· ἀλλὰ τί θὰ ἔλεγεν ὅταν ἐβλεπεν ὅλον αὐτὸν τὸν λαὸν του δι' ὃν ἐδίδαξεν, ἐκήρυξεν, ἐνήστευσε, προσηυχῆθη, κατεδιώχθη καὶ ἐσταυρώθη, μεταποιήσαντα τὸ αὐλώτατον Κήρυγμά του, ὅπερ εἶχε καθαρῶς, ἀποκλειστικῶς καὶ ἀπολύτως ἐννοίαν ἠθικὴν, κατὰ τὸ ἥμισυ μὲν εἰς εἰδωλολατρείαν καὶ κατὰ τὸ ἄλλο ἥμισυ εἰς τυπολατρείαν; Ἡ περὶ ἧς πρόκειται τάξις νομίζει ὅτι ἐξεπλήρωσεν ὅλα τὰ θρησκευτικὰ καθήκοντα, ὅταν κατὰ Κυριακὴν, ἀλλοῦ ἔχουσα καὶ τὴν καρδίαν καὶ τὸν νοῦν της, ἀκούσῃ τὴν δι' αὐτὴν ἀκατανόητον λειτουργίαν ἐν οἰφδότηνι ναῷ, ὅταν νηστεύσῃ τρεῖς ἢ τετράκις τοῦ ἔτους, ὅταν καύσῃ ἓνα κερί εἰς κἀνένα ἅγιον,

ὅταν προσκαλέσῃ τὸν ἱερέα εἰς διάβασμα ὁπότεν τοῦ τύχῃ καμμία νόσος, ὅταν συνεισφέρῃ διὰ ν' ἀγορασθῇ μί' ἀχρηστός ἀργυρᾷ κανδήλα διὰ ναὸν τῆς ἐνορίας του. Ἐν ἡ περιπτώσει πράττει ταῦτα πάντα, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ πράξῃ ὅλας τὰς ἀνθηκότητας, νὰ παραβῇ δεκάκις τῆς ἡμέρας τὰς Δέκα ἐντολὰς τοῦ Μωσέως, καὶ νὰ πράττῃ ἀκριβῶς τὰ ἀντίθετα τῶν ὅσα ἡ ἠθικὴ τοῦ Εὐαγγελίου ἐπιτάσσει. Ἄν ἐρωτᾷτε καὶ περὶ τῆς θεολογίας τῆς τάξεως αὐτῆς, εἶναι ὕψωμα εἰς τὸ ὅποιον δύνασαι νὰ ἀνέυρῃς ὅλα τὰ ὑπαρκτὰ χρώματα καὶ ὅλα τὰ ὑπαρκτὰ νήματα.

Εἰς αὐτὰς τὰς δύο τάξεις ἐγνωρίζομεν ἄχρι τοῦδε διηρημένην τὴν κοινωνίαν μας ὑπὸ θρησκευτικὴν ἔποψιν.

Ἡ συνεδρίασις τῆς Τρίτης ἀπεκάλυψε πρὸ τῆς ἐκπεπληγμένης διανοίας μας καὶ τρίτην τάξιν, τὴν τῶν **μακραιστών**.

Θέλετε τὴν ἀλήθειαν περὶ τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν ἐν ὀλίγαις λέξεσιν; **Εἶναι κατὰ θεωρίαν εὐαγγελικοί.** Ἀσχολοῦνται περισσότερο μὲ τὸ πνεῦμα τῆς θρησκείας ἢ μὲ τοὺς τύπους. Διὰ τοῦτο τὸ περὶ δυσυνθέτου ἢ τρισυνθέτου τοῦ ἀνθρώπου, ὅταν κατόπιν τυχαίων περιστάσεων, δι' ἓνα ἄπλοον δημοσιογραφικὸν ἀγῶνα, ἐγένετο σύνθημα μάχης μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῆς ἐπισήμου θεολογίας, τοὺς ἐφαντίσεν ὡς ἐφαντίζε τοὺς χριστιανούς τῶν ἀρχαίων χρόνων τὸ περὶ τρισυποστάτου. Δι' αὐτοὺς ἡ θρησκευτικὴ συζήτησις εἶναι ἀπόλαυσις, ὡς δι' ἡμᾶς ἀπόλαυσις εἶναι τὸ θέατρον ἢ ὁ χορός. Συζητοῦσι περὶ καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ, περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας, μετὰ τοῦ αὐτοῦ ἐνθουσιασμοῦ μεθ' οὗ οἱ

ἄνθρωποι τοῦ Χρηματιστηρίου διαπραγματεύονται τὸν ὕψωμόν ἢ τὴν ἐκπτώσιν τῶν χρεωγράφων. Εἰς τὸν μακραιστέον ῥάπτῃν προξενεῖς ἄφατον ἀγαλλίασιν, ἐνίοτε μάλιστα τὸν κάμνεις καὶ νὰ λησμονήσῃ τὴν πρὸς αὐτὸν ὀφειλὴν σου, ἐὰν ἀρχίσῃς νὰ τοῦ ὀμιλῇς περὶ διαδόλου καὶ τῆς οὐραίας του. Εἶναι ὅλοι δὲ ἔτοιμοι πρὸς τοιοῦτον πόλεμον. Γνωρίζουν νὰ ὀμιλοῦν καὶ νὰ συλλογίζονται, νὰ ἐπιτίθενται καὶ νὰ ἀντικρούουσιν ὡς ἔμπειροι ξιφισταί. Φέρουσι πάντοτε εἰς τὰ χεῖλη ῥήματα τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τῶν Γραφῶν. Οἱ ψαλμοὶ δι' αὐτοὺς εἶναι γλυκύσματα καὶ τὰ γραφικὰ ῥητὰ ἀμβροσία καὶ νέκταρ. Ἰδεῶδες τῶν εἶναι ἡ σωτηρία τῆς ψυχῆς, διὰ τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῆς. Πρὸς τοῦτο ἐργάζονται, ἐξομολογοῦνται, σκέπτονται, μεταλαμβάνουσι, προσεύχονται, ἀκροῶνται καὶ προβαίνουσιν εἰς τὸ ἔργον αὐτὸ μετὰ τοῦ αὐτοῦ ζήλου μεθ' οὗ ὁ κτιζὼν οἰκίαν βλέπει τὴν οἰκοδομὴν χωροῦσαν. Μασσῶσι τὸν Χριστὸν ὡς μαστίχην καὶ τὸν περιάγουσι μετὰ τῆς γλώσσης καὶ τοῦ οὐρανίσκου τῶν ὡς ἀμερικανικὴν καραμέλαν συστήματος Παυλίδη. Δι' αὐτοὺς ὁ διάβολος ὑπάρχει· τὸν βλέπουν, τὸν ἀκούουν, τὸν πολεμοῦσι, τὸν ἀντιπολιτεύονται, τὸν καταστρατηγοῦνται.

Πεντήκοντα περίπου ἐξητάσθησαν μάρτυρες τῆς ὑπερασπίσεως. Πεντήκοντα, ὡς νὰ ἦσαν μόνον εἰς. Διέφερον καθ' ἡλικίαν, σχῆμα, πνεῦμα, ἐπιτήδευμα, χαρακτῆρα. Ἄλλ' εἶχον μίαν ὅλοι θρησκευτικὴν συνείδησιν, ἔφερον τὰ αὐτὰ πάντες ἐπιχειρήματα, ἀνεμάσσων τὰ αὐτὰ εἰς τὴν Γραφὴν ῥητὰ, εἶχον τὸ αὐτὸ ὁλοὶ θάρρος, τὸν αὐτὸν ζήλον καὶ φανατισμόν. Καὶ θὰ τὸ πιστεύητε; Ἡμεῖς οἵτινες ἡκούσαμεν τριάκοντα μόνον ἐξ αὐτῶν, ἐξαίρουντες ἓνα ἢ δύο, εὖρομεν τοὺς λοιποὺς τὸ αὐτὸ χρῶμα ἐπὶ τοῦ προσώπου φέροντας. Ὅλοι κίτρινοι. Βεβαίως ἕκαστον χρῶμα ἔχει καὶ τὰς ἀποχρώσεις του. Καὶ ὑπῆρχον ἴσως ἐλαφραὶ ἀπο-

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΜΕΓΑΡΟΜΑΝΙΑΣ.

(Εἰκόν.)

«Εἴ μὲν θέλεις ὠφελεῖν τὴν πόλιν μὴ τοὺς ὀρόφους ὑψώσῃς· ἀμεινον γὰρ ἐν μικραῖς οἰκίαις μεγάλας ψυχὰς κατοικεῖν, ἢ ἐν μεγάλας ταπεινὰ ἐμφωλευεῖν ἀνδράποδα».

Ι

Ἐκαστος ἄνθρωπος, ἀπὸ τοῦ κορυφαίου μέχρι τοῦ ὑποποδίου, ἀδύνατον εἶναι νὰ ζῇ ἄνευ ἰδανικοῦ τινοῦ. Οἱ ὀφθαλμοὶ του, δι' ὧν βλέπει τόσον καλά τὸ συμφέρον του, εἶναι ἐν ταῦτ' καὶ *μαγικαὶ λυχνίαι*, δι' ὧν βλέπει τὸν ἴδιον ἑαυτὸν τοῦ τέλειον κατὰ τὰς ἀξιώσεις του· ὁ ὑποδεκανεὺς βλέπει τὸν στρατάρχην, ὁ δημοτικὸς σύμβουλος τὸν πρωθυπουργὸν ἂν ὅχι τὸν πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας, ὁ κανδουλανάτης τὸν Μητροπολίτην, ὁ ἀρχιτρίκλινος τὸν αὐλάρχην, ὁ τὰ ἐντόσθια παντὸς ζώου εἰς προχείρους μεζέδες μεταποιῶν οἰονδήποτε ὀψίπλουτον (indiscretim), καὶ τόσοι ἄλλοι τόσους ἄλλους... Ὅπως ἀνεύρωμεν δὲ τὸ ἰδανικόν

ἔθνους τινὸς δεόν νὰ ζητήσωμεν τὸ ἰδανικόν τῆς πρωτεύουσής του, ὡς κέντρον ἀφομοιώσεως τῶν ἐπαρχιῶν, τὸ ἰδανικόν δὲ πάλιν τῆς πρωτεύουσῃς θὰ τὸ ζητήσωμεν εἰς τὸ τῆς πλειοψηφίας τῶν κατοίκων της... Ἐκ τῆς ἀναζητήσεως ταύτης θὰ βεβαιωθῶμεν καὶ θ' ἀποφανθῶμεν ἀδιστακτικῶς ὅτι τὸ δεῖνα ἔθνος εἶναι ἔθνος κατακτητῶν, ἀρχολιπάρων, παπᾶδων, δούλων, τοκογλύφων κ.τ.λ.

Ἄν λοιπὸν ψυχρὸς τις καὶ ἀμερόληπτος παρατηρητὴς θελήσῃ ἐν τῇ πλειοψηφίᾳ τῶν ἐν Ἀθήναις ν' ἀνεύρῃ τὸ ἰδανικόν τοῦ ἐλληνικοῦ ἔθνους τί ἄρ' αὖ γε θ' ἀνακαλύψῃ;... ὅτι ἀγωνιζόμεθα περὶ δάφνης; ὅτι τὸ ζῆν διὰ τὴν πατρίδα θεωροῦμεν ὡς τὴν καλλίτεραν ζωὴν καὶ τὸ θνήσκειν ὑπὲρ τῶν δημοσίων συμφερόντων μᾶλλον ἢ ὑπὲρ τῶν ἰδίων, περιφρονούντες δὲ τὸν ἀτομικὸν πλοῦτον ἀρκούμεθα νὰ ὑπάρχῃ δημόσιος;... Νομίζω ὅτι ἀκούω τὸν παρατηρητὴν διακηρύττοντα στεντορεῶς ὅτι οἱ ἐν Ἀθήναις σήμερον ἄλλον σκοπὸν τοῦ βίου, ἄλλο ἰδανικόν δὲν ἔχουσιν εἰμὴ τὸ νὰ κτιζῶσι *μέγαλα*!! τοσαύτη δὲ ἡ πρὸς τὸ ἰδανικόν τοῦτο προσήλωσις τῶν πολλῶν, ὥστε καὶ ἐγὼ αὐτὸς πολλὰκις, κλονισθεὶς τῆς πεποιθήσεώς μου, ἠναγκάσθην ν' ἀναφωνήσω ἐν ἀπελπισίᾳ *abbarbarus hic ego sum*... Πρὸς ῥύθμισιν τοῦ ἐπικρατοῦντος τούτου ἰδανικοῦ, ὅπερ

ὀνομάζομεν *μεγαρομανίαν*, χρησιμεύει ὡς πρότυπον ἡ εὐά-

στάσεις ἀπὸ τοῦ καλογηρικοῦ ὀστεώδους κιτρίνου μέχρι τοῦ αἰσθηματικοῦ λευκάζοντος. Ἀλλὰ διατί ἐκ τῶν τριάκοντα οἱ εἰκοσιεννέα κίτρινοι; Πῶς ἡ διδασκαλία τοῦ Μακράκη τοὺς ἐχρωμάτισεν ὄλους; Διατί αὐτὴ ἡ παντελής ἀπουσία τῶν ῥοδίνων βαρῶν; Τί κάμνουν οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἐν καιρῷ νυκτός; Τί κάμνουν ἐν καιρῷ ἡμέρας;

Ἀνέγνωμεν ἄλλοτε ἐν τῷ Μισελῆ, ὅστις καὶ τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν ψυχολογίαν συγκαταμιγνύει πάντοτε μετὰ ποιήσεως, ὅτι διὰ τοῦ γάμου ὁ σύζυγος μεταλαμβάνει τῆς φύσεως τοῦ συζύγου, καὶ ἡ σύζυγος πάλιν τῆς ἐκείνου, ὑπερτερῶντος βεβαίως τοῦ ἰσχυροτέρου, τοῦ ὠραιότερου στοιχείου, γνωρίζομεν δὲ καὶ φίλον μας Μογγολικῆς πρὸ τοῦ γάμου τοῦ ἐκφράσεως, ὠραιότερον πολὺ ἑαυτοῦ μετὰ τὸν γάμον γενόμενον. Πρέπει νὰ ἐπινοήσωμεν τὰς αὐτὰς μεταξὺ τῶν μακρακιστῶν σχέσεις; Ὁ συγχρωτισμὸς αὐτὸς ὁ ἀέναντος, ὁ πνευματικὸς, ὁ ἀλληλεξομολογητικὸς φέρει ἐν ἑαυτῇ οὐσίᾳ βίου συζυγικοῦ;

Κύριε Μακράκη, λύσατε αὐτὸ τὸ αἰνίγμα.

Κατὰ τὸ ἐν τέταρτον ἢ καὶ κατὰ τὸ ἡμισυ μαντεύομεν τὴν λύσιν τοῦ παρόντος αἰνίγματος διὰ τῆς ἰσχυρᾶς ἐπιδράσεως τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ὁπαδῶν του. Δι' ἀνθρώπους ἡμιτελοῦς ἀναπτύξεως, κυμαίνονμένους μεταξὺ λόγου καὶ ζώου, ἐνστίκτου καὶ πνεύματος, ὁ Μακράκης φαίνεται νὰ εἶναι **γόνυς**. Τοὺς ἔχει ζυμώσει ὄλους καὶ ἐπὶ τῆς ζύμης δώσει τὸν τύπον τὸν ἰδικόν του. Εἶναι χῆν μὲ τὰ χηνάκια τῆς. Εἶναι ὄρνις μὲ τοὺς νεοσσούς τῆς. Εἶναι ὁ Μακράκης μὲ τὰ Μακρακάκια του.

Θέλετε ὀλίγα δείγματα;

Ἀτενίσατε πρὸς τὴν ξηρὰν ὠχρὰν ἐμπνευσμένην φυσιο-

ριθμος τάξις τῶν ὀψιπλούτων, οἵτινες κοινῶς καὶ κακῶς λέγονται ὁμογενεῖς, ἐνῷ ἔπρεπε μᾶλλον νὰ ὀνομάζωνται ἑτερογενεῖς, διότι οὐδεμία ὁμοιότης ὑπάρχει μεταξὺ τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων καὶ αὐτῶν, οἵτινες οὔτε κἂν πολίται Ἑλληνες εἶναι, καὶ προσέτι διότι διὰ τοῦ ὀνόματος ἀδμογενεῖς συγχέονται πρὸς τοὺς μεγάλους εὐεργέτας τοῦ ἔθνους.

Τοὺς διδασκάλους τούτους ὅφ' οὗς ἡ σημερινὴ Ἑλλὰς μαθητεύει δύναται νὰ ὀνομάσῃ τις παντοπώλας, ὡς πωλοῦντας τὰ πάντα χάριν ἀτομικοῦ συμφέροντος...

Ὁ παντοπώλης οὗτος Ἑλλήν δὲν ἐννοεῖ ἄλλην χρῆσιν τῆς δάφνης εἰμὴ μόνον ὅπως τίθεται ἐντὸς τῶν χαραγμάτων, ἅτινα ἡ ἀσπλαγχνος μάχαιρα τοῦ μαγείρου ἐπιφέρει ἐπὶ τοῦ σώματος ἐγγέλους ἢ χοιριδίου προωρισμένου διὰ σοῦθλας... ἐννοεῖ νὰ ζήσῃ χάριν τῆς κοιλίας του καὶ ν' ἀποθάνῃ ἐνεκα αὐτῆς... ἀδιαφορεῖ περὶ παντὸς ζητήματος ὅπερ δὲν ἔρχεται εἰς ἄμεσον συνάφειαν πρὸς τὰ τρυφερώτατα συμφέροντά του, φρονῶν ὅτι ὁ μόνος λογικὸς καὶ χρήσιμος πλοῦτος εἶναι ὁ ἀτομικὸς...

Ὁ παντοπώλης Ἑλλήν, ἐξαμβλωματικὸν γέννημα τῶν τελευταίων χρόνων, ἀποδημητικὸς κόραξ—καὶ κατὰ τοῦτο διαφέρων τῶν λοιπῶν κοράκων—ζῶν ὅπου πᾶν ἄλλο ἐκτὸς αὐτοῦ εἶναι πτώμα, ἦλθεν ἐκ τῆς πολυπαθοῦς τοῦ Κωνσταντίνου πόλεως καὶ ἐνεκλιματίσθη ἐνταῦθα, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι θνησιμαίας βορᾶς... Ὁ μισέλλην οὗτος Ἑλλήν

γνώμιαν τοῦ Ἡλία Βλαχοπούλου. Φωνὴ μεταλλικὴ, εὐγλωττία ἀνεμιμένη, τέχνη περὶ τὸ λέγειν, ἐπιβολὴ εἰς τὸ ἀκούεσθαι. Ὁμιλῶν ὁμιλεῖ ὡς ἱεροκῆρυξ. Εἶναι ἀκράτητος εἰς τὰ σχήματά του. Ἐνίοτε φεύγει τὸν κύκλον τῶν ῥητορικῶν σχημάτων καὶ εἰσέρχεται εἰς εἶδος τι ῥητορικῆς γυμναστικῆς. Αἶρει πότε ὅλον τὸ σῶμά του πρὸς δ σημεῖον διευθύνεται ἡ ὁμιλία του· πότε οἱ βραχίονές του προτιμῶσι ἐκεῖνο τὸ σχῆμα ὅπερ κάμνει τις διὰ νὰ ἐναγκαλισθῇ τὸν παχύτερον ἢ τὴν παχυτέραν ἄνθρωπον. Δὲν ἀφίενε, ὡς ὁ Μακράκης, νὰ διευθύνηται ὑπὸ τῶν δικαστῶν. Τοὺς διευθύνει καλλίτερα αὐτός. Διὰ τοῦτο κατὰ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ αἱ διακοπαὶ τοῦ ἀκατασχέτου Φασιλάνη εἶναι ὀλιγώτεραι. Ἀντικρούει ὄλους μετὰ γνώσεως. Ἐξηγεῖ τὰ πῶς οἱ ἀντίθετοι τὴν παρερμηνεύσαν. Τὸν λόγον του διαπνέει τόσον πάθος, ὥστε συχνὰ ὁ πρόεδρος τοῦ συνιστά ἀπάθειαν. Ἀλλ' αὐτός, λέγει, τοιοῦτος εἶναι, τοιαύτην ἀπὸ τοῦ ἄμωβονος ἔλαβεν ἔξιν, ἐσυνείθισεν νὰ ἀπλόγη πάντοτε τὰ χέρια.

Μόνον εἰς τὸ περὶ γυναικῶν ζήτημα, εἰς τὸ περὶ ἐξομολογητῶν, χάνει ὀλίγον τὴν ῥητορικὴν του ἰσορροπίαν. Ἀ! γυναῖκες, μὲ σὰς καὶ ποὺς δὲν τὰ χάνει;

Ἀναγκάζεται νὰ κηρύξῃ ὅτι ἡ θρησκεία μας δὲν ἔχει κεφαλὴν μόνον τὸν Χριστὸν, ἀλλὰ καὶ τὴν Παναγίαν· αἱ γυναῖκες παρευρίσκονται εἰς τὰς θεωρητικὰς συνεδριάσεις τοῦ θρησκευτικοῦ Συλλόγου. Ἀλλ' ἦσαν ὁρῶσαι καὶ μὴ ὀρώμεναι.

Πτωχοὶ Μακρακισταί! Καὶ μετὰ τὴν καταπόνησιν τῆς σαρκὸς, ἥτις τοὺς περιέβαλε μὲ τὸ χρῶμα τῆς ἐγκρατείας, πάλιν φοβούνται τὸν πειρασμὸν τῶν γυναικῶν, δὲν ἀντέχουσι τὴν γειτονείαν τῆς θερμῆς ἐπιδερμίδος των, ἥτις πάντοτε εἶναι ἤλεκτρισμα καὶ πάντοτε βάλλει σπινθῆρας

ἔχει ὡς δόγμα ὅτι «τὰ κεφάλαια οὔτε πατρίδα ἔχουσιν οὔτε πατριωτισμόν»...

II

Ἦδη, ἀφοῦ εἶδατε τὸν χαρακτῆρα καὶ τὰς ιδέας τῶν νέων διδασκάλων τοῦ Γένους, θέλετε νὰ ἰδῆτε καὶ αὐτοὺς τοὺς ἰδίους; εὐκολον πρᾶγμα· ἀκολουθεῖτέ με... ἀλλὰ δὲν εἰν' ἀνάγκη νὰ κοπιήσῃτε πολὺ· ἀγαθὴ τύχη! ἰδοὺ εἰς ὀψιπλοῦτος!!...

Τὸν βλέπετε πτωχὲ νεανία;!... ἂν φονευθῇς ὑπὲρ τῶν καταπατομένων δικαίων τῆς πατρίδος σου αὐτὸς θά σοῦ σκυλεύσῃ τὸ σῶμα!... μεταπωλῶν δὲ—εἰς συμφέρουσαν πάντοτε τιμὴν—τὰ ἐνδύματά σου εἰς Ἑβραίους, θὰ προσθήσῃ μίαν ἐτι χρυσὴν πόρπην εἰς τὸν ὕψηλόν τοῦ ἀμαξηλάτου σου πῖλον!... (Ὁμοίως ἐπλούτησεν ἄλλοτε καὶ ὁ πατήρ του σκυλεύσας τοῦ πατρὸς σου ἢ τοῦ πάππου σου τὸ πτώμα, τοῦ ὁποίου τὰ ἄταφα ὀστά, ἐσκορπισμένα ἐντὸς ἀγνώστου χαράδρας, λευκαίνουσιν αἱ βροχαὶ καὶ αἱ χιόνες...)

Ἰδοὺ αὐτός!... ἐξέρχεται τοῦ μεγάρου του, εἰς ἀμαξηλάτης ἀνοίγει εὐλαβῶς τὴν θύραν, ἐνῷ ὁ ἥνιοχος μένει εἰς τὴν θέσιν του ἔχων ἐσταυρωμένας τὰ χειροκτιοφόρους χεῖράς του. Τὰ πάντα εἶναι κατάλευκα... τὰ πάντα κατὰ χρῆμα... **Τί ὥραϊα!!!**

πόθου και πάθους. Και αναγκάζονται νὰ τὰς ἔχουν ἐν τῷ
θρησκευτικῷ των κύκλῳ δρώσας καὶ μὴ ὀρωμένας.

Ἡ στενοχωρία τοῦ μάρτυρος προήρχετο ἀπὸ τὰς ἐπιμό-
νους ἐρωτήσεις τοῦ Δικαστηρίου ἀν' αὐτὸ τὸ ὁποῖον ἔκαμνον
οἱ ἄνδρες, τὸ ἐξομολογεῖσθαι τοῦτέστι πρὸς ἀλλήλους τὰ
ἐβδομαδιαία παραπτώματα, τὸ ἔκαμνον καὶ αἱ γυναῖκες.

Ὁ μάρτυς περιωρίσθη νὰ λέγῃ ὅτι φανερὰ δὲν τὸ ἔκα-
μνον, ἀλλ' ἀν' τὸ ἔκαμνον κρυφά, ποῦ νὰ τὸ ξεύρῃ ὁ πτω-
χὸς Βλαχόπουλος.

Εἰς τὸ περὶ σιμωνιακῆς Συνόδου ὁ μάρτυς εἶναι ἀμείλι-
κτος. Ἐλαφρύνει οὕτω τὴν θέσιν τοῦ Μακράκη, περὶ οὗ
λέγει :

— Ἄν αὐτὸς δὲν τοὺς ἀπεκέρυττε τοὺς Συνοδικούς, θὰ
ἀπεκρύντομεν ἡμεῖς αὐτόν.

Καὶ εἶναι τόσοι σοβαροὶ εἰς τὰς πεποιθήσεις του, ὥστε
ὅταν τὸ δικαστήριον τὸν στενοχωρεῖ, αὐτὸς ἀπαντᾷ πρὸς
μεγάλῃν ἰλαρότητα τοῦ μὴ μακρακίζοντος ἀκροατηρίου :

— Ὅτι δὲν πρόκειται περὶ παρωνυχίδος, ὁ ἄγων εἶναι
περὶ σωτηρίας τῆς ψυχῆς.

Δικαστής. Ὅταν ἔβγαλε ὁ Μακράκης κάλπην, σὺ τὸν
προέτρεψες εἰς τοῦτο ;

Μάρτυς. Ἡμεῖς εἴμεθα εἰς τὴν ἐξορίαν.

Μακράκης. Καὶ ἐγὼ εἰς τὴν φυλακὴν.

Καλιβάν.

ΟΙ ΜΗΔΕΝΙΣΤΑΙ

Σὰ δυνάθεριά τοῦ ἀξάρνα τύχη ν' ἀπαντηθοῦνε
Στὴν ἐρημο, καὶ χύνονται ν' ἀλληλοφαγωθοῦνε,
Ἔτσι ἡ Θεὸς καὶ πὸ Μηδὲν μιὰ μέρ' ἀπαντηθήκαν
Στὸ χάος, καὶ γὰρ μιὰ στιγμή ἀγριοκυτταχθήκαν.
Μὰ ξάφνου ἀνοιξ' ὁ Θεὸς τὰ γαλανὰ του μάτια
Καὶ φάνηκ' Αὐτοκράτορας στὰ θεῖά του παλάτια.

Καὶ εἶπε τότε εἰς τὸ Μηδὲν—Μηδὲν ! σὲ θέλω εἶναι...
Κι' ὅπως ἐμὲ στὸν οὐρανὸ οἱ κόσμοι μὲ τρομάζουν,
Χύνε, τοῦ λέει, βασιλεῖς καὶ τυραννίσκους χύνε,
Καθὼς ἐγώ, κι' αὐτοὶ 'στὴ γῇ τὸν κόσμον νὰ τραντάζουν!..
Κ' ἔχυσε τόσους τὸ Μηδὲν 'στὸν κόσμον ἐδῶ κάτω
Ὅσα κανόνια οὗτ' ὁ Κρούπ στὰ ἐργοστάσιά του !...

Καὶ τὸ Μηδὲν ἀπάντησε—Θεὲ μ' ἔκαμες εἶναι·
Τώρα κ' ἐγὼ σὲ μιὰ στιγμή Μηδὲν νὰ γίνης θέλω·
Χύνε λοιπὸν μηδενιστὰς, χύνε καὶ πάλι χύνε...
Κ' ἐγὼ μ' αὐτοὺς τοὺς βασιλεῖς στοὺς οὐρανοὺς σου γέλλω!..
Κ' ἔχυσε τόσους ὁ θεὸς μηδενιστὰς 'δῶ κάτω
Ὅσαις μιδράλιες οὗτ' ὁ Κρούπ στὰ ἐργοστάσιά του !

Αἶ ! ἀπὸ τότε πολεμοῦν τὰ δυνάθεριά θηρία...
Σήμερα παλουκόνουνε μηδενιστὰς πέντ' ἔξη,
Αὔριο βομβαρδίζουνε παλάτια δυνάμεις,
Χαρτὰ τὴν ἄλλη ὁ οὐρανὸς μηδενιστῶν θὰ βρέξῃ,
Καὶ πάει λέγοντας !... αὐτὸ τώρα μὴ σὰς συγχίξῃ
Εἶν' ὁ Θεὸς καὶ τὸ Μηδὲν ποῦ τὰ διοργανίζει !

Nihil.

Βίσηλθεν εἰς τὸ ὄχημά του... φύγετε πεζοὶ πολῖται...
θὰ σὰς καταπλακώσουν οἱ ἵπποι τοῦ τρέχοντες ἀπὸ ῥυτῆ-
ρος... φύγετε... μὴ διαμαρτύρεσθε ἀδίκως, ἀφοῦ μά-
την πρὸ ὑμῶν διεμαρτυρήθησαν καὶ αἱ σκιαὶ τῶν προγόνων
τοῦ ὀψιπλοῦτου μας ἐπὶ ὄρου καθήμεναι !!

Ἴδου λοιπὸν, εἶδате τοὺς ἀνθρώπους τῶν μεγάλων οἰ-
κιῶν· θέλετε τώρα νὰ ἰδῆτε καὶ τοὺς ἀνθρώπους τῶν μεγά-
λων νοῶν καὶ καρδιῶν ; ἀκολουθεῖτε με... Ἦδη ὁμῶς
δὲν θὰ προστρέξωμεν εἰς πλατείας καὶ ἀγυαίς, ἀλλ' εἰς τὸ
παρελθόν !!

III

Λάβετε τὸ τηλεσκόπιον ἀνὰ χεῖρας καὶ παρατηρήσατε
δύο σημεῖα, ἢ μᾶλλον ἓν, διότι τὸ ἕτερον εἶναι τόσῳ πλη-
σίον, ὥστε θὰ τὸ ἰδῆτε καὶ μὲ γυμνοὺς ὀφθαλμοὺς ὅσον μύ-
στες καὶ ἂν εἰσθε. Τὰ σημεῖα ταῦτα τῆς ἐλληνικῆς ἱστορίας,
καθ' ἃ ἀνεφάνη πληθὺς ἐνδόξων ἀνδρῶν, ἀπέχουσιν ἀλλή-
λων, ὅσον καὶ τὰ ἔτη 490 π. Χ. καὶ 1821 μ. Χ., μόνον
δὲ ὑπὲρ τῶν ὅλων ἀγῶν καὶ ἡ δόξα τὰ συνδέει. Οἱ Περσι-
κοὶ καὶ οἱ Τουρκικοὶ πόλεμοι ἀφοῦ ἐγαλοῦχησαν τοσοῦτους
μουσολήπτες, ἰδοὺ ὅτι θὰ ἐξυπηρετήσῃ καὶ τὴν μονομα-

ρίαν μας, διότι ἐξετάζοντες τὰς κατοικίας τῶν μεγάλων
ἀνθρώπων τῶν μεγάλων ἐκείνων ἐποχῶν θὰ ἐξαγάγωμεν
συμπεράσματα οὐχὶ ἐντελῶς ἀχρηστα εἰς τὸ θέμα ἡμῶν.

Ἐν τούτοις ἃς μὴ χρονοτριβώμεν... φωνάζατε ἀρ-
χαιολόγον τινα—εἴτε ὑψηλὴν εἴτε μὴ—καὶ ἐρωτήσατέ
τον εἰς ὁποίας οἰκίας ἐγεννήθησαν εἴησαν καὶ ἀπέθανον οἱ
ἄνδρες τοῦ 490· οὗτος μὴ ἐπιλαμβανόμενος ἀμέσως τοῦ
θέματος—ὡς δάσκαλος—θὰ σὰς ἀπαντήσῃ, ἀφοῦ πρότερον
σὰς ἀναγκάσῃ ν' ἀνακαλέσῃ τὸ ἀπέθανον, διότι οὐδεὶς
ἐξ αὐτῶν ἀπέθανε σὺν σπίτι του—τὴν ἀνάκλησιν δὲ ταύ-
την θ' ἀναγκασθῇ νὰ ἐπαναλάβῃ καὶ διὰ τοὺς πλείστους
ἀνδρας τοῦ 1821—θὰ σὰς ἀπαντήσῃ, ὅτι ἡ εὐτέλεια τῶν
ιδιωτικῶν οἰκιῶν ἦτο τοιαύτη, ὥστε χάριν αὐτῶν κατὰ μέ-
σον ὅρον ἔδαπανῶντο 300—500 δραχμαί, ὅπως ἀγορασθῇ
δὲ ἡ πολυτελεστερά τῶν τότε οἰκιῶν μεθ' ὅλης τῆς περιο-
χῆς τῆς, δὲν ὑπάρχει παράδειγμα πείθον ἡμᾶς, ὅτι ὤφειλεν
ὁ ἀγοραστὴς νὰ ἔχῃ εἰς τὰ θυλάκιά του ὑπὲρ τὰς 5 χιλιά-
δας δραχμῶν ! Ὁ ἀποσπῆρξ δὲ—ἀφοῦ εὐγνωμονήσῃ ἐν τῷ
μεταξὺ καὶ τὸν Βιτρούβιον—ὅτι εἰς τοιαύτας ἐγεννήθησαν οἰ-
κίας οἱ μαχηταὶ τοῦ Μαραθῶνος καὶ οἱ ναυμάχοι τῆς ἡμερ-
τῆς Σαλαμῖνος, καὶ ἂν δὲν τὸν διακόψῃτε θ' ἀρχίσῃ ἀτε-
λείωτον κατάλογον ἐνδόξων ἀνδρῶν... καὶ ὑμεῖς μὲν θὰ
φωνάζετε φθάνει, φθάνει... ἀλλ' αὐτὸς ποῦ νὰ παύσῃ !..
θὰ προσθέσῃ ὅτι καὶ ὁ μέγας Περικλῆς μετὰ ταῦτα εἰς τοι-